

USNESENÍ

Státní zástupce Okresního státního zastupitelství ve Vsetíně rozhodl dnešního dne v trestní věci podezřelého **Ing. Ladislava Trčky** o stížnosti poškozené obce **Střítež nad Bečvou** proti usnesení o odložení věci podle § 159a odst. 1 trestního řádu,

takto:

Podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu **se stížnost** poškozené obce **Střítež nad Bečvou**, IČ 00635839, ze dne 5. 12. 2021 a doplněná podáním ze dne 16. 12. 2021, podaná proti usnesení policejního orgánu č. j. KRPZ-47260-47/TČ-2021-151581 ze dne 30. 11. 2021, kterým byla věc odložena podle § 159a odst. 1 trestního řádu, neboť ve věci nejde o podezření z trestného činu a není na místě věc vyřídit jinak, jako nedůvodná **zamítá**.

Odůvodnění

1. Policejním orgánem Oddělení hospodářské kriminality Územního odboru Vsetín Krajského ředitelství policie Zlínského kraje bylo vedeno trestní řízení pro podezření ze spáchání přečinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku. Dne 30. 11. 2021 bylo policejním orgánem pod č. j. KRPZ-47260-47/TČ-2021-151581 vydáno usnesení o odložení věci podle § 159a odst. 1 trestního řádu, které bylo zmocněnci poškozené doručeno dne 3. 12. 2021. Dne 5. 12. 2021 si poškozená prostřednictvím svého zmocněnce podala u policejního orgánu proti usnesení stížnost.
2. Podle § 159a odst. 7 trestního řádu platí, že stížnost proti usnesení o odložení věci může podat poškozený. Stížnost se podle § 143 odst. 1 trestního řádu podává u orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje a to do 3 dnů od oznámení usnesení. Usnesení o odložení věci bylo dne 3. 12. 2021 doručeno zmocněnci poškozené, který již za dva dny podal proti usnesení (blanketní) stížnost. Lze konstatovat, že stížnost byla podána včas, u správného orgánu a osobou oprávněnou. Je proto možné usnesení meritorně přezkoumat.
3. Poškozená ve stížnosti uvádí, že napadené usnesení je nepřezkoumatelné, neboť jsou zde pochybnosti nejen o skutkových zjištěních, ale také o správnosti jejich vyhodnocení a nadto postrádá právní úvahy ohledně jednotlivých skutkových podstat trestných činů, které přicházely v úvahu. Současně policejním orgánem nebylo prověřeno další jednání podezřelého v souvislosti se zvýšením ceny pitné vody v srpnu 2018, na které upozorňoval přípis poškozené ze dne 15. 11. 2021, kterým bylo rozšířeno trestní oznámení. V bodě III. stížnosti poškozená uvádí, že vysvětlení Ing. Trčky týkající se dalších nákladů na matematický model je účelové a nedává smysl. Podle poškozené nedává smysl,

že by Ing. Trčka nevěděl, že budou potřeba další náklady, protože to byl on, kdo se podílel na vytvoření zadání pro manžele jako zpracovatele matematického modelu a on vystupoval při tvorbě nabídky zpracovatele a v zastoupení obce učinil objednávku. Stejně tak nedává podle poškozené smysl vysvětlení, že až po zadání matematického modelu zpracovatelka Ing. vyjádřila požadavek na data a Ing. Trčka je za tím účelem poskytl. Jde totiž o data, která se běžně nesbírají, neuchovávají, jsou obecně nedostupná, specifická a navíc pro zpracování matematického modelu nejsou nezbytně nutná, tak o nich Ing. nemohla vědět (a nemohla je po Ing. Trčkově požadovat). Pokud by o nich věděla, tak by s nimi nějakým způsobem operovala již při sestavení nabídky. Pokud by se o existenci data Ing. dozvěděla později od Ing. Trčky, tak by při vědomosti úplatnosti jejich poskytnutí muselo nutně ze strany zpracovatele dojít k vyrozumění poškozeného, k čemuž nedošlo. Současně nebylo objasněno, proč bylo potřeba opatření dat v tak abnormálním rozsahu a komu to bylo ku prospěchu. Podle názoru poškozené z toho měl prospěch Ing. Trčka a to zmařením zúžení ochranného pásma studny číslo 5 a zejména finančně ve spojení s fingováním dohody s tehdejší starostou. Podle poškozené není Ing. Trčka věrohodný a jeho tvrzení o vzniku potřebnosti až na základě žádosti Ing. je účelové a lživé, přičemž policejní orgán by mu neměl přiznávat takovou relevanci. Současně v odůvodnění není zmíněno příslušné skutkové zjištění z výpovědi Ing. protože Ing. vyslechnuta nebyla, přičemž dle názoru poškozené by měla být vyslechnuta zejména ona. Ve stížnosti poškozená naznačuje, že existují dvě varianty toho, kdy Ing. Trčka pojal podvodný úmysl, a to buď již při předběžném zajišťování nabídky na zpracování matematického modelu anebo až po odeslání dopisu ze dne 15. 12. 2017 poškozené, de vyzval ke stornování objednávky matematického modelu, kdy následně fingoval uzavření ústní dohody se starostou o úplatném plnění dat. Musel přitom jako člen zastupitelstva vědět, že takovou dohodu musí schválit zastupitelstvo obce. Navíc, když jako člen zastupitelstva byl přítomen schválení matematického modelu v určité ceně, tak mu muselo být zřejmé, že když se zpoplatní data, tak to bude muset být znovu schváleno zastupitelstvem. Ing. Trčka však neučinil žádný krok, ačkoliv musel vědět, že se jako zastupitel dostane do střetu zájmu a zastupitelstvo tak nemělo ani ponětí o zpoplatnění dat, a že by z toho mohl vzejít závazek obce z bezdůvodného obohacení. I když Ing. Trčka jako zastupitel musel vědět o případné neplatnosti dohody se starostou, tak při uplatnění proplacení faktury u poškozené spoléhal na údajně zavedenou praxi mezi ním a obcí a očekával, že mu bude uhrazena. Dodatečně mu byla navíc za zpracování matematického modelu přiznána odměna v rámci hodinové sazby, ale až po jeho nátlaku, protože ani ohledně této odměny neexistovala žádná konkrétní dohoda a zastupitelstvo předtím nevědělo, že je taková činnost pro zpracování matematického modelu potřebná (obdobně jako data o hladinách, jejichž zpracování bylo onou činností). Tím si Ing. Trčka vytvořil pozici, aby mohl požadovat i zaplacení zbytku. Poškozená se neztotožňuje se závěrem policejního orgánu, že pokud bylo plnění Ing. Trčky poškozenou částečně akceptováno zaplacením vedlejší odměny, tak zbytek sporné odměny je věcí občanskoprávní. Zde odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Ostravě přiložený v příloze, který zamítl civilní žalobu Ing. Trčky a konstatoval, že veškeré finanční záležitosti byly pokryty smlouvou na vypracování matematického modelu. Obec tak nemusela platit Ing. Trčkově žádnou odměnu související se zpracováním dat,

natož s jejich poskytnutím. O přiznání částečné odměny pak nelze opírat závěr, že nejde o podezření ze spáchání trestného činu. Poškozená proto navrhuje, aby dozorový státní zástupce napadené usnesení zrušil jako nezákonné a vrátil mu věc k dalšímu šetření a rozhodnutí.

4. V rámci rozhodování o stížnosti byl státním zástupcem podle § 147 odst. 1 písm. a), písm. b) trestního řádu přezkoumán postup policejního orgánu před vydáním usnesení a správnost všech jeho výroků. Po přezkoumání spisového materiálu státní zástupce shledal postup policejního orgánu i vydané usnesení jako zákonné a odůvodněné. K námitkám poškozené, které popsala ve stížnosti, lze uvést ve stručnosti následující.
5. Na úvod lze konstatovat, že policejní orgán celé trestní věci věnoval patřičnou pozornost, když shromáždil spisový materiál o objemu 316 listů. Rozhodně tak nejsou na místě úvahy poškozené o tom, že by ve věci byla nedostatečná skutková zjištění, protože okruh v úvahu přicházejících důkazních pramenů byl v zásadě vyčerpán. Jinak řečeno – je zcela zřejmé, kde leží jádro věci a podstata problému.
6. Je třeba uvést, že závěr policejního orgánu o tom, že se ve věci nejedná o podezření z trestného činu, je správný. Skutkovou podstatu trestného činu podvodu podle § 209 trestního zákoníku naplní ten, kdo sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou. Ze skutkových zjištění je nepochybné, že nenastal následek předpokládaný citovanou skutkovou podstatou, tj. nebyla způsobena škoda na cizím majetku. I z tohoto důvodu byla celá věc předběžně kvalifikována jako pokus podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, tj. jednání, které bezprostředně směřovalo k dokonání trestného činu, konané v úmyslu takový čin spáchat. Problematické však je, že v této konkrétní věci nebyly naplněny ani další části objektivní stránky trestného činu. Především není zřejmé, kdo měl být jednáním Ing. Ladislava Trčky uveden v omyl. Zastupitelstvo obce Střítež nad Bečvou po celou dobu vědělo, za jakou cenu bylo odsouhlaseno zpracování matematického modelu a s jeho zpracováním souhlasilo právě za cenu zhruba 51 tisíc Kč. Po předložení sporné faktury číslo Fa/18021 podezřelým na částku 251.718 Kč zastupitelstvo proplacení této faktury odmítlo, neboť si bylo vědomo, že s těmito náklady matematický model schválen nebyl. Ostatně i všichni svědci z řad zastupitelstva poškozené shodně uvedli, že podezřelý musel vědět, že taková částka musí být předem schválena zastupitelstvem, a že se na ní nemůže sám dohodnout se starostou. Je proto evidentní, že zastupitelstvo uvedeno v omyl nebylo a v podstatě ani být nemohlo. Zde je nutno také odkázat na závěry Nejvyššího soudu, ke kterým dospěl ve věci sp. zn. 4 Tdo 873/2016 ze dne 23. 8. 2016, a podle kterých *„pouhá skutečnost, že jednáním obviněného, které spočívalo v předkládání fiktivních faktur k proplacení, vznikla obci škoda, nepostačuje pro právní závěr o jeho vině trestným činem podvodu. Z hlediska zákonného znaku přečinu podvodu "uvedení jiné osoby v omyl" jednáním obviněného je nutné zkoumat, zda a která konkrétní osoba jednající za poškozenou obec mohla být uvedena v omyl.“* Lze mít vážné pochybnosti o tom, že jednáním Ing. Ladislava Trčky mohl být kdokoliv v zastupitelstvu uveden v omyl, když jeho členové nepochybně věděli, co při minulých jednáních odsouhlasili a jaké mantinely

stanoví zákon číslo 128/2000 Sb., o obcích. Kromě zastupitelstva obce pak již nepřichází v úvahu nikdo další, kdo by mohl být uveden v omyl, neboť je právní notorií, že nelze uvést v omyl soud (srov. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 11 Tdo 229/2004 ze dne 28. 4. 2005).

7. Z druhé strany je pak třeba zkoumat podvodný úmysl samotného Ing. Ladislava Trčky. Tento opakovaně hovořil o tom, že se na úhradě nákladů za datové body dohodl se starostou Ing. , což tento popírá. Je zde tedy typická situace „tvrzení proti tvrzení“, kdy orgány činné v trestním řízení nemají možnost verifikovat, kdo z osob hovoří pravdu. Do konstrukce podvodného úmyslu taktéž nezapadá, že podezřelý chtěl původně celou zakázku s matematickým modelem stornovat, což vyplývá ze „stanoviska k provozu studny ST5“ ze dne 15. 12. 2017. Pokud sám podezřelý navrhl zrušení zakázky na zpracování matematického modelu, tak poměrně logicky nemohl současně mít úmysl se s využitím omylu poškozené ohledně ceny této zakázky obohatit. Samotná faktura číslo FA/18021 figuruje v seznamu vydaných faktur u podezřelého a byla zanesena také do kontrolního hlášení.
8. Nelze přitom vyloučit, že se celá situace mohla odehrát někde na pomezí obou verzí (tj. verzí Ing. a Ing. Trčky), tj. že například starosta podezřelému řekl něco obecného ve smyslu „že se všechny náklady zaplatí“ (což ostatně ve výpovědi podezřelý takto uvedl), z čehož pak podezřelý mohl nabýt dojmu, že si může vyfakturovat libovolnou částku. Ostatně svědek v řízení před civilním soudem dne 25. 2. 2021 sám uvedl, že nepředpokládali, že by podezřelý data poskytl zdarma. Je proto zřejmé, že o žádném „darování“ dat ze strany podezřelého nemůže být řeč. Již za situace, kdy tato verze není dokazováním zcela vyloučena, je výrazně oslabena teze o podvodném úmyslu.
9. Jako minimálně podivné se jeví následné jednání obce Střítež nad Bečvou, kdy od roku 2018 platí podezřelému na základě dodatku číslo 10 ke Smlouvě o dodávce pitné vody ze dne 22. 8. 2018 zvýšenou částku za vodu, která odpovídá částce 0,1 Kč za datový bod (tj. 26.280 Kč ročně, což je v zásadě stejné, jako částka 251.000 Kč za datové body z let 2009-2018). Pokud by tedy poškozená měla za to, že datové body onu hodnotu nemají (u předložené faktury), tak z jakého důvodu totožnou částku nyní řádně zasmluvněnou platí? Argumentace v přípisě poškozené ze dne 15. 11. 2021, že i v tomto případě byla poškozená uvedena v omyl podezřelým, protože on jako odborná osoba tvrdil, že uvedená povinnost plyne z právních předpisů, a dokonce požadavek poškozené, že by toto jednání mělo být policejním orgánem prověřeno, je zcela absurdní. V právním státě platí zásada, že neznalost zákona neomlouvá, přičemž bylo úlohou zastupitelstva obce (které minimálně podle tehdejších zápisů ze zasedání tvořily dvě třetiny vysokoškolsky vzdělaných osob) v rámci péče řádného hospodáře posoudit, zda uvedené povinnosti z právních předpisů plynou či nikoliv a zda takto budou vynakládány veřejné prostředky. Stejně tak nelze odhlédnout od toho, že poškozená podezřelému dne 27. 6. 2018 proplatila a odsouhlasila související náklady v celkové výši 20.800 Kč, ačkoliv tato částka taktéž nebyla zasmluvněna. Nelze se ubránit dojmu, že poškozená tuto skutečnost ve stížnosti záměrně zlehčuje, a to proto, že tato skutečnost poměrně jasně svědčí o tom, že nakládání s finančními prostředky na obci bylo poněkud volnější a nebylo třeba mít každý výdaj přesně a předem zasmluvněný. To potom

odpovídá i úvahám v předchozím bodě, že podezřelému mohlo být v obecné rovině slíbeno proplacení všech nákladů, což by nepochybně zcela vylučovalo jeho podvodný úmysl.

10. Pokud jde o argumentaci prověřením jiných skutkových podstat trestných činů, tak požadavek na to, aby snad v napadeném usnesení byly právní úvahy, proč skutek nenaplnuje skutkové podstaty několika dalších trestných činů, je poněkud přehnaný. Ze zásady oficiality uvedené v § 2 odst. 4 trestního řádu nepochybně vyplývá povinnost policejního orgánu aplikovat z úřední povinnosti na skutkový stav všechny v úvahu přicházející právní kvalifikace. Ze skutečnosti, že se v odůvodnění zabývá policejní orgán pouze právní kvalifikací trestného činu podvodu podle § 209 trestního zákoníku pak lze dovodit, že šlo o jedinou v úvahu přicházející právní kvalifikaci.
11. Prověřované jednání se jeví mnohem spíše jako typický soukromoprávní spor ohledně uzavření či neuzavření ústní smlouvy a na to navazující povinnost zaplatit nebo nezaplatit vystavenou fakturu. Tento spor byl následně zcela správně řešen prostřednictvím civilní žaloby a nyní je již pravomocně skončen.
12. Závěrem je nutno poznamenat, že zdejší státní zastupitelství eviduje za poslední období několik trestních oznámení, ať už podaných ze strany poškozené na podezřelého nebo ze strany podezřelého na poškozenou (či osoby působící v zastupitelstvu poškozené). Toto nepochybně svědčí o tom, že spory mezi všemi aktéry se dostaly do osobní roviny. Orgány činné v trestním řízení zde však nejsou od toho, aby rozhodovaly osobní či majetkové spory mezi jednotlivými osobami, protože to je primárně úkolem civilního soudnictví.
13. Ze shora uvedených důvodů byla stížnost poškozené proti napadenému usnesení zamítnuta jako nedůvodná.

Poučení: Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná (§ 141 odst. 2 trestního řádu).

Vsetín dne 28. 12. 2021

státní zástupce